

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики

Розглянуто НМК факультету
комп'ютерних наук та кібернетики
Протокол № 3 від 26.09.2022 р.

Затверджено вченою радою факультету
комп'ютерних наук та кібернетики
Протокол № 2 від 27.09.2022 р.

Дане Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, з урахуванням вимог нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Положення про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка та інших документів, що регламентують освітню діяльність Університету.

1 Загальні положення

Практична підготовка – обов'язковий компонент освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, що спрямований на набуття здобувачем освіти професійних і загальних компетентностей і передбачає:

- 1) оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації і знаряддями праці у сфері їх майбутньої професії;
- 2) формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах;
- 3) виховання потреби систематично оновлювати свої знання й творчо їх застосовувати у практичній діяльності;
- 4) розвиток навичок науково-дослідної роботи та вирішення прикладних завдань;
- 5) формування навичок командної роботи;
- 6) підвищення здатності до працевлаштування;

7) отримання здобувачем освіти досвіду роботи, що необхідний для присвоєння професійної кваліфікації.

1.1 Практична підготовка студентів забезпечується проходженням різних видів практики. Практики, залежно від спрямованості та умов проведення, специфічних для конкретного фаху навчальних цілей, поділяють на такі види:

- навчальна (тренінг, екскурсійно-оглядова, ознайомча, технологічна, навчально-виробнича експлуатаційна, навчально-виробнича конструкторська тощо), під час якої особа, що навчається, під постійним керівництвом викладача у складі групи або індивідуально вирішує навчальні завдання;

- виробнича (педагогічна, асистентська, переддипломна, науково-дослідницька, технологічна, експлуатаційна, конструкторська тощо), під час якої студент повністю або частково виконує функціональні обов'язки працівника відповідного фаху та рівня та вирішує реальні завдання.

1.2 Практика студентів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців різних кваліфікаційних рівнів у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі – Університет) і проводиться на обладнаних відповідним чином базах Університету, в органах державної влади, в інститутах НАНУ, інших наукових установах, на підприємствах різних форм власності, в організаціях різних галузей господарства, в закладах освіти, культури України та в інших країнах.

1.3 Загальною метою усіх видів практик є оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації та здійснення діяльності в рамках майбутньої професійної кваліфікації, формування в них на базі одержаних під час навчання за певними Освітніми програмами знань, професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи в конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в своїй практичній діяльності.

1.4 Перелік видів практик конкретної Освітньої програми, їх форми, тривалість, терміни проведення визначено в описі Освітньої програми та навчальному плані.

1.5 Перелік видів робіт та завдань, які можуть виконувати студенти під час проходження відповідного виду практики, залежить від змісту практичного навчання і має відповідати меті та програмі практики.

Вміст цього переліку має забезпечувати виконання основних професійних функцій тих посад, на які може претендувати студент після здобуття відповідного освітнього ступеня.

1.6 Організація та керівництво практичною підготовкою студентів регламентується Положенням про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, іншими нормативно-правовими актами у сфері вищої освіти і нормативними документами Університету та цим Положенням.

1.7 Перелік документів з кожного виду практики визначається цим Положенням та програмою відповідної практики.

2 Види практик

Перелік видів практик, що проводяться для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики (надалі — Факультет), визначається освітніми програмами, які реалізуються Факультетом.

Відповідно до затверджених освітніх програм, практики можуть проводитись як з відривом від теоретичного навчання, так і без відриву від теоретичного навчання.

2.1 Виробнича практика покликана сформувати професійні вміння, навички приймати самостійні рішення на певних ділянках роботи (або з конкретних питань) у реальних виробничих умовах шляхом виконання окремих функцій і завдань, властивих майбутній професії. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання із фахових дисциплін, може завершуватись формування бази фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.

2.2 Науково-дослідницька практика має на меті підвищення наукового рівня, набуття вмінь проведення самостійної науково-дослідної роботи. Так само, як і для виробничої практики, під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання із фахових дисциплін, може завершуватись формування бази фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.

2.3 Асистентська практика дозволяє набути практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисципліни за профілем набутої спеціальності в закладах вищої освіти після отримання освітньо-кваліфікаційного ступеня «магістр».

2.4 Структура практики залежить від змісту практичного навчання та має забезпечити виконання основних професійних функцій тих посад, на які може претендувати студент після здобуття відповідного освітнього ступеня.

2.5 Мета та зміст практики мають відповідати опису відповідної Освітньої програми, фіксуються в робочій програмі практики, яка затверджується в установленому порядку.

2.6 Робочі програми практик з окремих видів практик для здобувачів освіти відповідної Освітньої програми розробляються та щорічно переглядаються гарантими програм за участі кафедр та, можливо, представників баз практики згідно з Освітньою програмою та її навчальним планом і затверджуються в установленому порядку.

2.7 Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних навичок і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів «Бакалавр», «Магістр».

3 Організація і керівництво практикою

3.1 Керівництво практикою на Факультеті здійснюють керівники практики від Факультету та керівники практик від кафедр. Усі керівники практик затверджуються в установленому порядку.

3.2 Основними обов'язками керівників практики від Факультету є:

- контроль за своєчасною розробкою кафедрами проєктів наказів ректора з організації практик студентів Факультету і поданням їх на погодження з відповідними структурами та на затвердження ректору;
- проведення із завідувачами кафедр (відповідальними за практику на кафедрах) підготовчої роботи з розробки та укладання угод щодо проходження практики студентами Факультету з базами практик (міністерствами, інститутами, відомствами, установами різних форм власності), ведення обліку договорів про бази практик та надання допомоги в укладенні цих договорів;
- проведення нарад керівників-організаторів практик від кафедр (відповідальних за конкретні види практик);
- контроль за організацією та проведенням організаційних заходів перед направленням студентів на практику;
- контроль за своєчасністю проведення практики та захисту результатів практик на кафедрах;
- звітування на Вченій раді Факультету;
- своєчасне подання проміжних та річних звітів про проходження практики студентами Факультету до Науково-методичного центру організації навчального процесу Університету.

3.3 Основними обов'язками керівників-організаторів практик від кафедр є:

- розробка і вдосконалення під керівництвом гаранта Освітньої програми робочої програми практики, а також інших навчально-методичних та звітних документів із урахуванням специфіки конкретної Освітньої програми;
- організація проходження практики й проведення організаційних заходів перед направленням студентів на практику, зокрема:
 - інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки (інструктаж може бути проведений при прибутті на місце проходження практики),
 - надання студентам необхідних документів (направлень, програм, щоденників, календарних планів, індивідуальних завдань, методичних рекомендацій тощо), перелік яких встановлюється в робочій програмі практики із урахуванням специфіки підготовки за певною Освітньою програмою.
 - ознайомлення студентів із системою звітності з практики;
 - проведення зі студентами попереднього обговорення змісту й результатів практики, потреб змін програм тощо;
- здійснення контролю за проходженням практики студентами на базі практики;
- координація роботи наукових керівників практики, закріплених за групами студентів, які в тісному контакті з керівниками практики від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою, контролюють умови праці і побуту студентів під час проходження практики;

– подання завідувачу кафедри та керівнику практики від Факультету письмового звіту про проведення практики (у разі необхідності із зауваженнями й пропозиціями щодо поліпшення практики студентів).

3.4 Студенти Факультету при проходженні практики зобов'язані:

- у разі індивідуального проходження практики завчасно повідомити про це керівника практики і в термін, достатній для оформлення усіх необхідних документів для направлення на практику, надати установчі документи організації, де зазначений профіль її діяльності, лист з бази практики, у якому прописані завдання практики, що відповідають робочій програмі практики, та інші необхідні документи, на підставі яких може бути оформлене направлення на практику в пропоновану організацію;
- до початку практики одержати від керівника практики інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки і консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- суворо дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити результати практики.

3.5 У разі виникнення академічної заборгованості з практики здобувач освіти повинен ліквідувати її у визначеному порядку: без відриву від навчання, у час вільний від аудиторних занять.

4 Бази практики

Практичну підготовку здобувачів освіти проводять з урахуванням компетентнісного підходу на базах практики, які мають відповідати вимогам програми.

4.1 Практика студентів Факультету проводиться на базах практики, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам Освітніх програм, навчальних планів та робочих програм практик.

4.2 Базами практики можуть бути навчальні, виробничі й наукові підрозділи Університету чи іншого закладу освіти, наукові та науково-дослідні інститути, інші наукові установи, підприємства різних форм власності, організації різних галузей господарства, заклади освіти, культури України та в інших країнах.

4.3 Для студентів-іноземців бази практик передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані, як на території України, так і в іншій країні. При проходженні практики в межах України студенти-іноземці дотримуються загальних правил та положень щодо проходження практики, встановлених на Факультеті. У випадку, коли база практики розташована на території іншої країни студентам-іноземцям у встановленому порядку надаються програма практики та індивідуальне

завдання. Після закінчення практики вони складають звіт у порядку, встановленому на Факультеті.

4.4 Студенти можуть пропонувати відповідним кафедрам місце проходження практики. Кафедра дає згоду на проходження практики на таких базах лише за умови, що вони відповідають встановленим вимогам для проходження відповідної практики.

4.5 Залежно від виду практики, бази практик можуть використовуватися студентами як колективно, так і індивідуально.

4.6 Студенти можуть проходити практику за межами України в порядку встановленому чинним законодавством і договорами про співпрацю, укладеними Факультетом, Університетом із закладами вищої освіти, науковими установами, підприємствами галузі, тощо інших держав.

4.7 За умов форс-мажорних обставин (пандемії, стихійні лиха, військовий стан та ін.) студенти можуть проходити практику (частково або повністю) у дистанційному режимі (із використанням засобів синхронної та асинхронної комунікації).

4.8 За умови встановлення на базі практики дистанційного режиму роботи (на весь період практики чи на частину, для всієї організації або тільки для окремих структурних підрозділів чи посад, що підтверджується наказом організації-базы практики, студенти також можуть проходити практику (частково або повністю) у дистанційному режимі (із використанням засобів синхронної та асинхронної комунікації).

5 Підсумки практики. Оцінювання результатів практики

5.1 Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента про проходження практики — звіт.

5.2 Звіт разом з іншими документами, визначеними робочою програмою практики подається у встановлений термін науковому керівникові практики від кафедри.

5.3 Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання та інші. Оформлення звіту регламентується робочою програмою практики.

5.4 Захист звіту з практики проводиться перед комісією за участю керівника практики від кафедри.

5.5 Підсумки з проведення кожної практик обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої ради Факультету.